

BYGGBRANSCHEN

Byggbranschen genererade 12 miljoner ton avfall i Sverige 2018, varav 644 000 ton farligt avfall. Det motsvarar 1,2 ton respektive 63 kilogram per person.

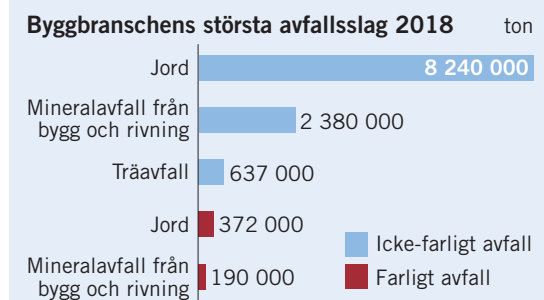
Statistiken omfattar endast avfall som hanteras i tillståndspliktiga avfallsanläggningar. Det innebär exempelvis att schaktmassor från ett vägarbete som används som konstruktionsmaterial vid ett annat vägarbete inte ingår i statistiken. Byggbranschens avfall omfattar inte heller bygg- och rivningsavfall från industrier och hushåll som genomför byggprojekt i egen regi.

Branschen omfattar byggnation av bostadshus och andra byggnader, anläggningsarbeten av vägar, järnvägar, broar och liknande samt specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet, exempelvis rivning, markarbeten och bygginstallationer.

FRÄMST JORD OCH MINERALAVFALL

De icke-farliga avfallsslag som uppkom i störst omfattning från byggbranschen 2018 var jordmassor, mineraliskt bygg- och rivningsavfall samt träavfall.

De största mängderna farligt avfall var förorenade jordmassor samt mineraliskt bygg- och rivningsavfall. Andelen farligt avfall i branschen var 5 procent.

Mineraliskt bygg- och rivningsavfall utgörs främst av betong, tegel, glas, kakel, klinker, gips och asfalt men omfattar även blandat bygg- och rivningsavfall. Det farliga mineraliska avfallet är exempelvis förorenat mineralavfall, tjärasfalt och impregnerat träavfall. Jordmassor är jord, sand och sten som schaktas bort vid byggnation och kallas därför ofta schaktmassor. Det farliga jordavfallet är schaktmassor som innehåller farliga ämnen.

RIVNING, NYPRODUKTION OCH SCHAKTNING SKAPAR AVFALL

Olika typer av byggprojekt ger upphov till varierande mängder avfall. Till exempel genereras mer avfall vid rivning än vid nyproduktion, då det mesta avfallet är så kallat installationsspill. Från anläggningsarbeten uppstår stora mängder schaktmassor.

Avfall uppstår även i form av uttjänta fordon, maskiner, handverktyg och säkerhetsanordningar samt förpacknings- och förbrukningsmaterial.

”Cirkularitet och resurseffektivitet är lika mycket en ekonomisk fråga som att minska negativ påverkan på klimat och miljö. Hittills har branschen fokuserat på att sortera det avfall som uppkommer. Nu är det hög tid att minska avfallsmängderna.”

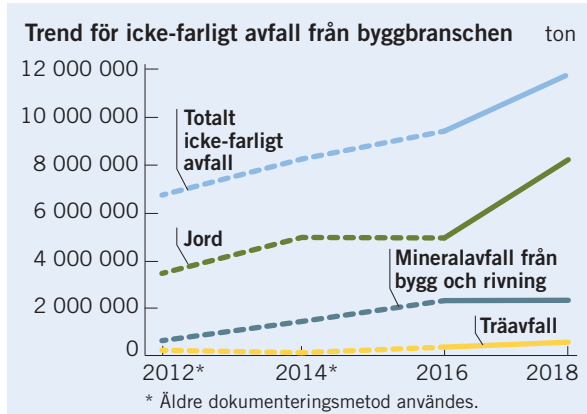
Marianne Hedberg,
miljöexpert på Byggföretagen

AVFALLSMÄNGDERNA FRÅN BYGGBRANSCHEN ÖKAR

Sedan 2016 har mängden uppkomna icke-farliga jordmassor och träavfall från branschen ökat betydligt medan mängden icke-farligt mineralavfall varit relativt konstant.

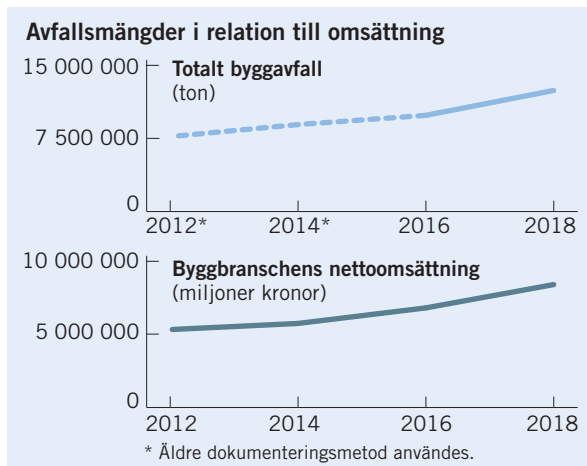
I samband med rapporteringsåret 2016 ändrades metoden för hur bygg- och rivningsavfall dokumenteras i den nationella avfallsstatistiken. Jämförelser för uppkommet avfall i branschen längre tillbaka än 2016 kan därför vara missvisande.

BYGGKONJUNKTUREN PÅVERKAR AVFALLSKURVAN

Mängden avfall hänger i dagsläget samman med uppdragsläget i branschen: i högkonjunktur uppkommer mer avfall än i lågkonjunktur. Branschen vill förbättra resurseffektiviteten och avfallshandlingen genom uppdaterade riktlinjer (se inforuta nedan).

Totalt uppkom 26 procent mer avfall i byggbranschen 2018 jämfört med 2016. Detta speglar ökningen av branschens nettoomsättning, som under samma period ökade med 23 procent enligt statistik om företagens ekonomi som tas fram av statistikmyndigheten SCB.

BYGGFÖRETAGEN GER RIKTLINJER FÖR RESURSER OCH AVFALL

- Under 2019 reviderade branschorganisationen Byggföretagen sektorns gemensamma **Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning** med fokus på förbättrad avfallshandling och ökad cirkularitet. Genom att ställa tydliga krav och följa upp i alla led ska återbruk och återvinning för ökad resurseffektivitet åstadkommas i bygg- och rivningsbranschen. Riktlinjerna innehåller råd och hjälpmedel för hela processen från idé till byggande, förvaltning och rivning.

MER INFORMATION

Handläggare i avfallsstatistikgruppen, Återvinningsenheten, Naturvårdsverket
010-698 10 00
avfallsstatistik@naturvardsverket.se

Läs mer: [Naturvårdsverkets fakta om avfall](#)

Skraddarsy din avfallsstatistik: [SCB:s statistikdatabas – Avfall, uppkommet och behandlat](#)

© Naturvårdsverket 2020
Text och utformning: SMED, Svenska MiljöEmissionsData